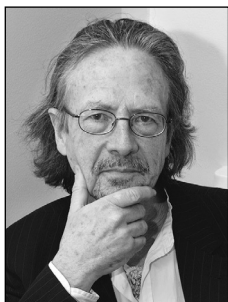

Peter Handke

Intohimoisesta Sieneistä

Versuch über den Pilznarren

Intohimoisesta
Sienestäjästä

© Leena Louhivaara

Peter Handke (s. 1942, Griffen, Itävalta) on eurooppalaisen modernin kirjallisuuden omaleimaisimpia tekijöitä. Hänen huomattava tuotantonsa käsittää romaneja, runoja, näytelmiä ja elokuvakäsikirjoituksia – mm. yhdessä Wim Wendersin kanssa tehty *Berliinin taivaan*

alla (1987). Handken kirjallinen ilmaisu rakentuu epäjuonelliselle kerronnalle, jossa keskeisintä on kertojan voimakas sisäinen kokemus ja tunne ja monitasoinen tulkinta ulkopuolisesta maailmasta. Näin kirjailija on astunut kauas valtavirrasta – piiriin, jossa hän on ainoita maailmankirjallisuudessa. Handkelta on aiemmin julkaistu suomeksi kahdeksan proosateosta, joista viimeisimmät ovat *Riisuttu epäonni* (Wunschloses Unglück, suomentanut Arja Rinnekangas, LURRA Editions, 2003), *Jukeboksista* (Versuch über die Jukebox, suomentanut Markku Mannila, LURRA Editions, 2005), *Don Juan – hänen itsensä kertomana* (suomentanut Markku Mannila, LURRA Editions, 2008), *Moravalainen Yö* (Die Morawische Nacht, suomentanut Arja Rinnekangas, LURRA Editions, 2013), *Suuri Putous* (Der Große Fall, suomentanut Arja Rinnekangas, LURRA Editions, 2013). *Intohimoisesta Sienestäjästä* on kuvaus kirjailijan ja metsien villiin antimeen, sieniin, rakastuneen miehen välisestä ystävyyydestä ja sieniin hullaantuneen miehen intohimon kasvusta yli kaiken tämän elämässä. Teoksen kertomuksessa yhdistyvät luonnon elollisuus ja kirjailijan voimakas tulkinta tämän hetkisestä maailmasta. Teoksesta kasvaa vertauskuva paljon suuremmasta traumasta.

Peter Handke

Intohimoisesta
Sienestäjästä

Kertomus sinänsä

SUOMENNOS

Arja Rinnekangas

LURRA Editions

Teos on saanut käännöstukea:

bm:uk Bundesministerium für
Unterricht, Kunst und Kultur

Kääntäjän työskentelyä ovat tukeneet:

Alfred Kordelinin yleinen edistys- ja sivistysrahasto

Die Gesellschaft für Literatur Wien, Österreich

© Suhrkamp Verlag Berlin 2013

Saksankielinen alkuteos: *Versuch über den Pilznarren*

LURRA Editions

lurra@lurraeditions.fi

www.lurraeditions.fi

Kannen teksti: Peter Handke

Kansi ja taitto: Kim Söderström

Painopaikka: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-5850-90-1

E-kirja: 978-952-5850-91-8

”Ja nyt on jälleen tosi kyseessä!” sanoin vaistomaisesti itselleni ennen kuin lähestyin kirjoituspöytäni, jonka ääressä nyt istun aikomuksenani saada tietty – tai pikemminkin epämääräinen – selvyys kadonneen ystäväni, intohimoisen sienestäjän, kertomuksesta. Ja jatkoin vielä vaistomaisesti itselleni: ”Ei voi olla totta! Että on todellakin aivan tosi kyseessä tässä pyrkimyksessäni siirtää paperille tämä yksi asia; kertomus, johon ei liity ja joka ei myöskään pidä sisällään mitään maailmaa mullistavaa, mihin liittyen mieleeni tuli jo tätä aiettani ennakkoon (määre, joka kerrankin on juuri sopiva) lähestyessäni italialaisen Bernardo Bertoluccin erään vuosikymmeniä sitten tekemän elokuvan – pääosassa Ugo Tognazzi – nimi: *Naurettavan miehen tragedia* – ei elokuva itsessään, ainoastaan sen nimi, *La tragedia di un uomo ridicolo*.”

Eikä tämä vanhan ystäväni kertomus ole edes mikään tragedia, ja onko, vai oliko, hän edes

mikään surkuhupaisa tyyppi: Jo yksistään se seikka on minulle epäselvä eikä tule ikinä selviämäänkään minulle; niinpä jälleen vaimomaisesti totean ääneen ja laitan muistiin: ”Pysyköönkin epäselvänä!”

Vielä yksi elokuva muistui mieleeni ennen kuin päätin siirtyä kirjoituspöydän ääneen. Se ei ollut elokuvan nimi, vaan yksi elokuvan ensimmäisistä kohtauksista, ellei jopa alkukohtaus. Kyseinen elokuva oli – taas jälleen kerran... kuten arvata jo saattaa – John Fordin lännen-elokuva, jonka kertomuksen alussa James Stewart, kuuluisan sheriffi Wyatt Earpin roolissaan, istuu, ilmeisesti hyvinkin pitkään, kauan hänen kuuluisiksi tulleiden Tombstone-seikkailujensa jälkeen, raukeana ja haaveilevana kuin vain James Stewart taitaa, sheriffin toimiston verannalla Texasin (?) eteläisessä auringossa ja antaa ilmeisen rauhallisin, samalla päättäväisin mielin, puoliksi silmille vedetyn hattunsa lieirin alla, ajan vain kulua; miten kadehdittavaa ja samalla tarttuvaa. Mutta sitten, muutoinhan kyseessä ei olisi mikään villinlännen tarina, lähtö uuteen seikkailuun, aluksi enemmän vastahakoisesti ja, muistankohan oikein (?), ainoastaan rahan houkuttelemana, ja se seikkailu suuntautuu sitten pikemmin pohjoiseen

kuin lännen suuntaan. Jatkossa sitten, ja erityisesti kertomuksen lopussa: asiaankuuluva hyökkäys, lempeää huomaavaisuutta, hiljaisesti auttavaa henkistä läsnäoloa, mitä vain ja ainoastaan James Stewart on aina säteillyt ja säteilee tässä elokuvassa nimeltä ”Two Rode Together”, jossa toisena ratsastajana on Richard Widmark ja jossa, elokuvan nimen mukaisesti, lopuksi ratsastaa paljon ihmisiä yhdessä, ehkä jopa (lähes) kaikki. Miksi minulle tuli mieleeni juuri tuon elokuvan alkukohtaus, jossa kuului saappaisiinsa verhoutuneen, suoriksi ojennetun jalkaparin omistavan, kovin tarttuvalta tuntuvan saamattomuuden omaavan, sormeakaan liikauttamattoman, niin sanotun järjestyksen ylläpitäjän ilmoille päästävä itsetietoinen, vapauttava nauru ennen kuin, todellakin, siirryn kirjoituspöydän ääreen?

Itse istuin jalat suoriksi ojennettuina, saappaat jalassa. Paikka ei kuitenkaan ollut mikään veranta eikä se sijainnut missään syvällä etelässä, vaan hämärässä pohjoisessa, kaukana kaikesta auringonvalosta; jalat nostettuina ikkunalaudalle, sata vuotta vanhassa talossa, jota ympäröi metrin paksuinen muuri ulkona, jossa leijui myöhäissyksyn sateen usva ja kävi kylmä tuuli, joka työntyi ikkunakarmeissa

olevista raoista sisään jo lehtensä pudottaneen pyökkimetsän suunnalta tasangolta, ja saappaat olivat kumisaappaat, joita ilman käveleminen tuskin oli mahdollista, ei ainakaan niittyjen ja metsien poikki, ja ne saappaat >riisiin< jaloistani, kun siirryin kirjoituspöydän ääreen, otin ne pois käyttäen apunani ulko-oven edessä ulkona olevaa laitetta, jota joskus oli kutsuttu ”saapasrengiksi”, minun hallussani oleva laite oli raskaasta teräksestä valmistettu vanhan ajan vekotin, muodoltaan kuin ylisuuri etana, jonka metalliset tuntosarvet vetivät ja nostivat saapasta irti kantapäistä, ja sitten muutamalla askeleella seuraavasta ovesta sisälle sivurakennukseen, pieneen vajaan, ”Annexiin”, kuten sitä nimitän, tähän pöydän ääreen kirjoittamaan.

Miten muka? Nekö pari askelta ulos ja sisään kirjoituspöydän ääreen, nekö mukamas ”matka”? ”Laittautumista-matkaan”? ”Lähtemistä”? Niin minusta tuntui. Näin olen sen kokenut. Niin se oli. Ja nyt jo hämärtää marraskuisesti alhaalla tasangolla, joka ylätasangon juurelta alkaen, jonka jyrkällä reunalla tässä istun, kohoa laajaksi horisontiksi, yhä kauemmaksi pohjoiseen päin, ja lamppu pöydälläni on sytytetty. ”Lieneekö todellakin tosi kyseessä?”

Peter Handke - kirjallisuuden Nobel-palkinto 2019

Se erilainen sienikirja.

Lapsuudesta asti kirjailija on tuntenut
miehen, joka rakastuu intohimoisesti sieniin.

Sienestäminen kohoaa miehen elämässä
kaiken yläpuolelle – etsintä, löytämisen hurma.
Mitä siitä seuraa hänen maailmankatsomukselleen?

Entä ajatteleville sienille?

Maailmankirjallisuuden moderni klassikko,
itävaltalainen Peter Handke tarjoaa
uutuusteoksessaan lukijoilleen
gastronomisen, luonnonvaraisen,
filosofisen sienimatkan
vailla vertaa.

